

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu hetilap.

Megjelenik minden vasárnapon.

(Egyes szám a 10 kr.)

Kiadó-tulajdonos: Répási István.

Előfizetési árak:

Egy évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

Szerkesztői iroda és kiadó hivatal,
hová a lap egy számlát mint anyagi
részt tégezzék kitöltendővel, vagy elutazó
a hirdetések a minden felszámolásuk
intézkedésként.

n.-debreczeni utca 1470. számú
Figecky-féle ház.

Hírmegtelen levelek csak ismert emberek
től fogadjanak el.
A kéziratok nem adóznak vissza.

Hirdetési díjak:

Minden 1 hasznos polt-sor egyezési hirdetés
5 kr., többesért 4 kr.

Továbbolvas hirdetések többesérti beiktatás,
kedvezőbb feltételek alatt az
előfizetésre.

Minden egyes beiktatás után kiadás-
díjak 30 kr.

A nyilatkozó minden négy hasznos
személyre díja 20 kr.

Az előfizetők, a hirdetések meg-
szabásánál, 20%-nyi kedvezmény-
ben részesülnek.

Ismeretése a keletkezében lévő „Magyar kisbirtokosok országos földhitel-egyesület”-ének.

— Három cikk. —

III.

Vége még egy pár szerény szavam van a létesítő bizottsághoz.

1. Tudva lévén, hogy léteznek olyan esetek, melyek adó fizető birtokok, melyek értéke költséges bernázások, csatornázások s ut által megkésztetődött, sőt meg-háromszorozódott; ezekre nézve semmi esetben az adó, hanem egyedül a becs-érték vólném a kölcsön alapján venni, mivel itt az adó százszorosra közel sem fejezheti ki a birtok tényleges értékét.

2. Az alapszabályok értelmében a központban földbirtokra 50 százalék, szőlőkre 25 százalék, — a vidéki előlegegy-leteknél pedig az elsőn 30 százalék, az utóbbiakra 15 százalék törlesztési kölesön engedélyeztetik.

Ismeretlen ugyan előttem az indok, mely a létesítő bizottságot ezen megkülönböztetésre vezette, de ugy hiszem, a mely birtoknak hitelrémessége fent 50 százalékos, az lent a vidéken is ugyanannyit megér. A központi egyesületnek érdekében áll minél több tagot szerezni a vidéki előlegegy-leteknek, már pedig ilyen restriktiozók éppen az ellenkezőt fogják előidézni. Ohajándó volna tehát, hogy az illető vidéki alapszabály egyöntetűvé tétessék a központi alapszabálylyal, ne-hogy legkisebb látszatra is legyen annak, hogy a központ bizonyos kedvezményeket osztogatásit magának tartja fen.

3. Kizárva látom a kölesön élvezetből a haszon-tereket, a mennyiben az alapszabályok csak a földbirtokról és szőlők-ről szólnak, holott azok nem ritkán, különösen nagyobb városok közelében más földes tiszteres értéket is felülmúlják, s biztos és bő jövedelmi forrást nyújtanak.

4. Alapszabályilag a legkisebb kölcsön, mely jelzálogra adatik 200 ft. Kéz-zelfogható, hogy ezen intézkedés által sok kisbirtokos — még akkor is, ha tagja az egyesületnek — kizáratik az intézet jóté-teményéből, mert például egy 3 holddal bíró egyleti tég birtokértéke legyen 300 ft, vagy egy félholdas szőlősgazda szőlő-értéke legyen 200 ft; ezek szabálysze-rileg nem vehetik igénybe a jelzálog kölcsönt, pedig azért léptek mint tagok az együletbe, hogy annak jótéteményében részesülhessenek. Veleményünk szerint ezen alapszabály is módosítandó volna.

5. Széjja az egyesületnek az összes kisbirtokos osztályt segíyezni, mégpedig egyesítési, önszegyezési uton, tehát csak

azon kisbirtokosokat, kik rendes tagokul beállanak az országos szövetségbe. Ismerve népünk — értém ez alatt épen a kisbirtokos osztályt — hajlamait, s alacsony műveltségi fokát, minél fogva alig bír csak némi fogalmával is az egyesület véghetetlen horderejének, s így természet-szerűleg az egyesülettel, mint előtte ismeretlen dolgoktól általában idegenkedik; nem hiszem, hogy csalódom, ha azt merem állítani, miszerint így a ezél aligha lesz a kívánt és képzelt mérvben elérve; — nagyobb része a kisgazdáknak bizonyára kitűnő fog maradni továbbra is magára hagyatva. Higgyék el uraim, a mi népünk nem érett még meg ily magasztos eszmék felkarolására és valóstására, — itt egyedül a hangzatos szép szavak nem elegendők. Így állván a dolgok, pedig a mindennapi tapasztalás mutatja, hogy így állanak, kérdés, miként lehet és kellene hitramaradt népünk érdekét ez országos fontosságú ügyre nézve felb-teszteni? Szerény nézetem szerint csak kézzel fogható argumentumokkal. Mondja ki az országos egyesület, hogy minden kisbirtokos kivétel nélkül, akár tag, akár nem, kaphat jelzálogi kölesönt; hanem a tag olesőbbat, a nem tag drágábbat, s mondja ki, hogy a nem tag kölesőne mennyivel lesz drágább (pl. fél, vagy egész százalékkal) és én biztosítom, hogy ilyen intézkedés több tagot fog szerezni az országos szövetségnek, mint ezeryn röpirat, meg ezeryn felhívásai a megyéknek és községeknek a néphez.

RIMLER PÁL.

Az ujonnan választott városképviselők névsora.

Nyiregyháza város képviselőitének f. évi január 30-án tartott gyűlésében kisorsolt képviselői tagok helyett ujonnan megválasztottak: Az I-5-ös kerületben: Barzó János 54, Flegman Lipót 54, Fisch Sámuel 50, Bodó Gyula 49, Majersky Béla 49, Hólcz József 48, Biry Károly 43, Fodor Agoston 42, Póttagokul: Palicz Mihály 40, Liskány József 40. — A II-ik kerületben: Nadassy Mihály 46, Krajnyák György 45, Antal János (Kovács) 45, Híbján Dániel 43, Paulusz (Laczó) János 37, id. Dankó István 33, Kovács Daniel 32, Hudák István 32, Póttagokul: Bogár János 28, Tomasoczky József 20. — A III-ik kerületben: Király Sándor 80, Hudák György 79, Lipták Dániel 78, Haas Mór 77, id. Pataky Sámuel 76, id. Pinter István 74, Huszty István 70, Belfy András 60, Póttagokul: Hudák József 58, Nagy János gyűlés 56, Kovács P. Pál 24. — A IV-ik kerületben: Hoffman Adolf 67, Török Péter 59, id. Maurer Károly 58, Kornstein Ignác 54, Lányi Gábor 49, Kovács Soma 44, Hook Pál 32, Meskoszky Pál 32, Spisák János 30, Póttagokul ifj. Maurer Károly 23, Diecz Laos 20. — Az V-ik kerületben Sárly Pál 60, Szentmárai Gyula 59, Bartha József 59, Deák József 58, Prékopa Dániel 55, Szakács Dániel 56, Lehiczy Pál 50, Szabó József 45. Póttagokul: Banschky Mihály 44, ifj. Bukovinsky András 44. — A VI-ik kerületben: Szénffy Gyula 51, Szalánzy Pál 46, Kovács Ferenc 44, Proruzy Mihály 33, Hauszky Mihály 33, Szedlák János 31, Noszák József 31, Barta András 30, Nagy István 32, Kálmán Pál 30, Póttagokul: Babuz András 20, id. Lenhardt János 19, Gurján János 18, Mócsán Mihály 17, Gresz János 14 szavazattal, — ez utóbbi kerületben ugy tudjuk, hogy többen lettek olyanok megválasztva, kik nem voltak megválaszt-hatók s azért nevezettek meg póttagok töben.

Valóban meglepő azon közöny, melyvel népünk a közügyek iránt viselkedik, ennek megvilágítás végett ideiktatjuk a most 3 éve és a mostani szavazatoknál, melyből világos lesz előttünk, hogy alig egy harmadrésznyi szava-zott most, mint ezelőtt 3 évvel, ugyanis: Az I-5-ös kerületben van 472 választó, 3 évvel ezelőtt szavazott 174, most: 99, a 2-ik kerületben 466 választó közül 3 évvel ezelőtt szavazott 169, most 52, a 3-ik kerületben van 477 választó, 3 évvel ezelőtt szavazott 216, most 81, a 4-ik kerületben van 520 választó, 3 évvel ezelőtt szavazott 259, most 81, az 5-ik választókerületben van 449 választó, 3 évvel ezelőtt szavazott 220, most 61, a 6-ik kerületben 454 választó közül 3 évvel ezelőtt szava-zott 168, most 52 választó, s így 2838 ösz-szes választó közül 3 évvel ezelőtt szavazott 1206, a jelenlegi választás alkalmával pedig 431 választó. Bizony fényes bizonyítványa ez korunk szellemének! Meglátszik a politikai erkölcstelenség hatása, de nem is lehet az más-kép, ha a népből kiöltik a hitet és bizalmat a becstelenség iránt a léha elvtelenség s folytonos koponyegörgőfogatások az a aláerény isteni-tése által.

Mivé tettek albaratáid szegény árva nem-zetem!?

Egy választmányi tag.

ISKOLAÜGY.

Népés felsőbb iskolája a philadelphiái kiállításón.

Nem szükséges mesterkélt bizonylatokkal támogatni századok azon általánosán ümepelt elvét: „miszerint a népeveléssel fokozatos fejlődése és a tudomány felkarolása; legbiz-tosabb alapja valamely nemzet virágzásának és szabadság alkottmányja megőrzésének. Hízen szabadságról és alkotmányról beszélni, a szabadság és alkotmányra életre nem nevelt országba, vagy a szellemleg járshalozon vezethető népkénel: nem egyéb hia ábránd és képzelmézel.

Fényesen bizonyítja ezt kézzel fogható érvekkel a fennálló nemzetek példája, különö-sen közöttük Amerika köztársasági kormány formával bíró szavazal. — Az amerikaiak, minden tagadás nélkül — a r e n d e s i s k o l á z á s n a k tulajdonítják szabadságok biztonság-és szilárságát, s maholnap évszázados fenállását, ennek az egyéni és társadalmi jóllétét, ennek a p a u p e r i s m u s meg-szakadását az egyéni és társadalmi érvények virágzását. — Meltőnt! Mert az iskolázás foly-tán fejlődnek tehetei és érzekei a törvény fogalma iránt minden embernek: a törvény tisztelete pedig a szabadság básiisa. — Rom-

Szalmás viskóban is születik dal, ének... — Gyémántot már bányán kívüli is lelnek — S melynek fényét el nem vehetnek görögök, Felmutatók egy ily porban szerzett gyöngyöt.

I.

Régen! — szól a rego, mint dalos madárka, Letlűvén csevegni, a nép ajakára, — A mikor még ember nem élt e vidéken: Tünderlák volt e hely — hosszú ezredévben.

Széles tó volt itten... ez a mi még megvan. Egy eszeppnek is kicsiny, s elveszett voln' abban, Nincs már semmi oly nagy, mint minő volt régen, Minden apad, törpül, folyást folatékénen.

Óriás tó volt az, hullámainat tartva, Mészszüre nyúltok ki illatóra partja; Arany benne a sár, buzánya gyémánt, Alabástrom a hab, mit a hullám széthányt.

Tövéze oly tiszta, mint csesemő lelke — E föld határáról menny ölére kelve...

lott erkölcsű, hozzá még műve ellen ember, nem bír fogékonyággal arról, mi a szaba sag, mert ő örökké saját szenvedélyeinek, indul-tainak, szóval a bűnök rabja; az érvények tehát eskis az iskolázás tartama alatt kimű-vel és nemesített szív fogékony talaján fej-lődhethetnek.

Mennyi hállával tartozik az egész ember-világ a rendes iskolázás behozatalának s men-nyivel az Európát túlszűrnyit Amerika köz-társaságai. — Hállajuk a tudományok iránt az iskolák szaporítása és másrészt jó karban tartása, bámulandó felszerelése által rövők len napoként.

Szaporított iskolák, mert midőn ki-mondatott Amerika függetlensége, csak kilencz felsőbb tanintézet volt, ma már 372 felsőbb tanintézetben készül el az ifjuság az élet-is-kolághoz.

Amerika a közeledő közkiállítást függe-lensége évszázados fordulójának emlékeztetéssé tételére egy nagy nemzeti ünneppé kívánja változtatni. — Ez ünneppé napja lesz a tu-domány és azt követő szabadság diadálának.

Mert a tanfogy fogja képzni a kiállít-ás központját, mint valósgos szülője a többi mesterség, ipar gá-k, sőt még az égbem-lik-dő művészeteknek is. — Ezen ezél kivete-lesét saját tanterfűához és tanfelügyelőihez egy felhívást intézett, melynek főb pontja az Pr. E. és I. L. szerint azon ezelőb vesszük át, hogy saját álláspontunknál a mi tényleg létező iskoláingyűhöz hasonlitsuk.

I Elemi és közép-iskolák. — Ki fogják állítani a gyermekkeretet a „nem-zeti vagy felosztatlan népis-kola”, az osztályozott falusi iskolát (fel a hat tőnteremű) minden kellekeivel és felsze-relvényeivel teljes természetű nagyságban. Ki-állítják az utféli népiskolát, a délynugoti és északnyugoti pázsitos iskolaházakat, mint közművelődésünk nevezetes tényező-jét, továbbá a több osztályú mintaszerű iskoláépületet.

Ezekhez járulnak a történeti, jelenlegi és eszményi tanépiletek homlokrajza, távrajza és terve fényképekben, metszvényekben vagy rajzmásolatokban kivéve. Bemutatjuk ezenki-vül a fűtés és szellőztetésre való készülékeinket grafikus ábrákban, a tantermek belseit, a növekedéssel együtt Stereoszkophoz való fény-képekben, (ezeket már nekünk volt szeren-sen látni a New-York által küldött minták között a bécsi világtárlaton).

Ohajándó a javított berendezésű isko-lákról, azoknak rajz, tantermeiről, vegyeni la-boratorriumáról, gyűléstermeiről, gyűjtemény-táráiról, s tanitók váro-és gyűléstermeiről, pítvárairól stb részletes ábrák és leírások le-gyenek. — Ezeket kiegyészítik. Épület-alaprajz, keilően felvett térmetékekkel; kiváló íssággal kivált építészeti példányok, iskola, iskolakeretek ábrái stb. (Folyt. köv.)

Tanári Elemér.

CSARNOK.

Egy utazó török levelei

M. barátjához

Kedves barátom! Stambulban.

Levelemben felhívták, hogy az öreg bölcs Murza által feladott ösméletlen mennyiségű „ku” magyarázzam meg.

Szemcsenedett gyöngyök a fenekén: sáru! Ezüst patak hozván, halom oldaláról...

Kellő közepben rubin szírtlen álva Fénylett a tünderék remek palotája, Napsugárból foyva gyönyörű tetője, Tünderőt telt csak ki, hogy azt összeszójje!

Rezzo falai holdsugarakból fonvák, A képzelmébe is ámulatba vonják; Északfelébe mártott üstökös sugára Szinezett erősebb, szebb fényt oldalára.

Égő csillagból van minden ablak rajta, Ragyogó szép csillag — olyan hulló fujta; Szép tünderék fogták csendes ösi éj el Jászvárn églőben vigan szerde-szűjje. —

Ajtaja vert arany, rubintók a zárja, Nagy ezüst sarkokkal, miknek nincs ma párja; Elotte két tünder futkos, — arrább többen... Aranylabda csillag játszi habkezőkben.

Udvarán a virág mindmegannyi fajta, Egyik, — ha kivirul, szól a virág rajta,

TÁRCZA.

A karcsai templom.

— Tünderégre. —

Hol lápok uszálnak és tavak öleiben, Virágok ezreit regetveén a szűben — Bodrogközön vagyunk, melynek földé anyi Regét tudott késő utódira hagyni. —

Tiszta méla est van... Az egész vidéken — Mintha sarkert volna — hallgat a csend mélyen, Csak itt-ott hallatszik valami nesz néha, Az sem zajos, inkább mondhatnánk tán: néma.

Az éj gyászában ült föld feletti égen Csillagmýriád ég, halotti mésképen. — Mig a bánatos hold, fájo szenvedélylyel Lóvi sugarát a sötét éjbe széjje.

Most népesül a táj — a mocsárok tája — S lesz a vad szarvasnégy — nyugalmas tanyája... Háborítatlanul tölvén azt az éjjet, Mely a csendnek édes álmaiba mélyedt.

E mocsártól környelt kis halom tövében, Csendes falu mereng a tó tükörében, S hogy jobban láthassa tán magát a habba', Lejött hozzá, csaknem belélepvé abba. —

E kis falu, mikint a mocsár, mely körzi — „Karcsa” névét hosszú ezredévben őrzi... Mészze kimagasló templomának képe, Mint ezredes sárbolt — sarkert közepébe.

Eről szól e rege... mely a nép hitébe Magát győzhettelen valóként szövé be, Ragyogó képzélet vonul rajta végig, Mely a porból felér egészen az égig...

Benne a költészet nagy világa terjed, — Fényénel a lélek szent öröme gerjed — Teremtő ereje a nép szellemének Magát csak ez egyben közelíthet meg.

De miután, sem számtanóram, sem óra, bár mindkettőnkre a számtanból kitűnő osztályzatunk, megfélével nem bízolunk, kénytelen voltam Moenichnek, Magyarország egyetlen eredeti számtanárához fordulni, hogy ezen esmeretlen mennyiségétől mentse meg, mint szives készséggel teljesített is.

Szerinte a megtalált szó latin eredetű, s ez „kultura”. Jelent miveltést, s átvitt értelemben, miveltiséget, tudományosságot, kultúr nemzetre, vagyis kivimvelt nép lenni, minden nemzetnek legjobb ajándéka s tükröse, a ma gyarokról is utig hallottam „törökjünk kultúr nemzet lenni”. A magyar nyelvészek tagadják, hogy az a szó „kultura” latin eredetű s lenne. Allitják, hogy tő gyökeres magyar eredetű, csak hogy a szó jelentésének meghatározásában, egymástól nagyon is eltérnek.

Az egyik rész így e mzi a kultur szót: „kul” annyit mint a francia „Cul”, kik ezen szót a magyaroktól kölcsönözték. Egy híres gondolatnani tanár szerint, a két szó értelme is egy. A mi kul, vagy kül, az belső is; a mi belső, az alsó és hátsó is. „Tur” pedig jelent munkát, midőn az ember tur, fárads, munkálkodik. E szerint az egész szó „kultur” jelentése lesz, midőn az ember, azon részeit, mely külső és belső is, egyszermind alsó és hátsó is, fut, fárads, munkálkodik, s egész életét annak szenteli.

Némely nyelvészek magyarázata szerint a „kultura” szó, ezen szók összetételéből állt elő: kakuk-tól. E szerint a kultur szó jelentése lenne: a valódi miveltés követése, hogy az ember magát mindennemű, s gyarló emberi térsádalom számára kifalált kötelezettségek nyuge alól szabaddá tenni igyekezze; a harc legelsőben megindító, a család-fogalom ellen. S ebben a háziarítás világban legcélszerűbb életmód egy emancipált ember számára, ha azon életmódot kövi, melyt a kakuk követ a madarak között.

A másik rész elveti ezen magyarázatot, s azt állítja, hogy a kultura szó, három magyar szó összetételéből áll, „ku” jelenti kukanni, kukkantani; az „l” jelenti, a tudomány roppant nagy világát; „kul” ő szeteve jelenti azon állapotot, midőn az ember, nyert ugyan classicus nevelést, az behatolt annak előcsarnokába, de midőn iskolai pályáját megfutotta, — nagyon helyes szó, a fogalom kifejezésére — több nem tanul, ömereset nem bővíti, s ugy gondolkozik, mint mi törökök; kit Allah tanította, pappá, bírót, törvényhozót stb tett, annak ész is ad, hivatala folytatására.

Röviden kimondva, „kul” jelenti, midőn az ember a tudomány roppant nagy világának előcsarnokába betekint, mint Istók gazda Debrezében. Ennek bizonyására példákat hoznak fel az életből, p. o. hogy csak egy említsek, egy bizonyos megyében, egy vidéki népnevelési egylet, ömerterjesztő könyveket vásárolt össze, — a többi vidék ezt se tette! — és ezen könyveket összesen két pap s két tanító olvassa!

„Tur” pedig anyit jelent, hogy az ember ugyan fut, fárads, munkálkodik, de az nem használ semmit, mivel erje felett költ, s ma felemeszi a hónapit napot.

A magyarokról a tuiköltekezés vallási dogma, bölcselmi és költészeti eszme.

„Ne gondolkodzatok a hónapit napról, minden napnak meg van a maga terhe” tanítja szent könyvük, s ök ezt betiszórent öböltik; nem hiszem, hogy e tekintetben, vallásosabb nép legyen a világban.

A teköző és írodalmi napszámok egy szóval jöletlik; mind kettő „költő”.

A német vadolja a magyart, hogy a multon csleng: s így nincs jövője; a jövő a német, emi eszményképe a jövő. Hiúság! a magyrok nagy többségének szintén bölcselmi eszméje a jövő. Ott lebeg az szünetlen előttök, hogy az megváltandja öket a 100^o kamattól, s adósságaiktól.

Kérdetem Moenichöt, a kulturát hol találhatom fel, mivel tanulmányozni akarom.

„Barbar török”, — monda, — „hol az ember, Plátó ezen tolatlan állatja, kunyhót tákol, vagy palo át emel, ott a kulturát mint általános népnevelési s közmiveltéségi törekvést, mint ember végzett mindenütt fel kell találnod. S hi az ember az anyiszor emlegetett egyenlőség eszméjét valaha fogja létesíthetni, az más uton nem lesz elérhető, mint az áltá-

lános népnevelési: s közmiveltéségi állapot; mely által a kunyhó születte, a palotában születtebb fog felemelkedni, s lesz mindenik: ember. Ez a tiszta s teljes demokracia eszméjének megtestesülése.

Eredj, tanulmányozd az életet, ez a legjobb tanító-mester.

Mérd az életet az élettel, mivel az élet nem mértelrel hanem önmagához mérhető”. Nyakamba vettem tehát a világot, hogy az életet tanulmányozzam. Mentem, mendégéltem, nem az Operenciás tengeren túl, hanem csak a szomszédalul határán, ime a láthatár iverve alól, vad zavart hangok jöttek fülembe. Kissé megsejttem, hogy talán farkasok jönek. Nem lehet — gondolám — virító tavaszi idény van, ez nem ama hónap mely a farsang idejére esik. Sem felekedő zivatart moraja nem lehet; sem vagyunk Afrika sivatagiban, hol néhány pillanat alatt a felhőtlen égalról rémes hangok kíséretében tör elő a zivatar.

Az ut egyik elhajlásához érve, a távolban emberi főköt láttam feltűnedezni. A keresett kultura képe feltárult előttem.

Dharázds.

(Folyt. köv.)

Gazdászati.

— (Természet.) A salicylvas hatásáról a „Bor lapok”-ban dr. Entz Ferencz a következőket írja:

A bort is sokan vélték ismereni; sőt többet mondog, azt tartják róla, mit Aristoteles a vizről tartott, hogy t. l. elemes, magában bevégzett test; de nem is csoda, mert ha Aristoteles a maga korának egyik bölcsese, csatlóthatott, miért nem csatlóthatnának több érdek magyar boros gazdák, kiknek egyéb hibájuk sincsen, mint az, hogy eddig még észre nem vették, hogy a természeti tudományok azóta már sokat, igen sokat haladtak, mióta ök iskoláik padjait oda hagyták.

Roppant sokat köszönt eddig is már az ökszerű borkezelés a chemia haladásának, a görös csodás felfedezésének, de sohasem még annyit mint ma, midőn vegyészeti kísérletek nyomán a salicylvas hatását vélünk a következők megismerteti:

1. Arra, miszerint a must szokott erjedése jó hosszú időre, — de nem mindenkora, — megakadályoztassék, megkivántatik 1000 literre (17 1/2 akóra) 100—100 gramm (5—6 lat).

2. Arra, miszerint már kész és többször kifejtett borokban vagy serben az uterjedés vagy barmiképeni való zavarás, vagy meghomályosítás megakadályoztassék, kell

a) fiatal borok 1000 literjére (17 1/2 akóra) 60—80 gramm (3 1/2—4 lat);

b) 6-borok 1000 literjére 40—60 gramm (2 1/2—3 lat).

3. Hogy a bor vagy sör meg ne virágosodjék, kivántatik 1000 literre 50—60 gramm.

4. Hogy a csapón folyó borok virágosságát vagy szurósságát ne kapjanak, kell 1000 literre 40—60 gramm.

5. Arra, hogy az üres hordókat a penész ellen megvéddessük, és a bor felvételére alkalmas állapotban fenntarthatassék, kell 1000 liter tartámi (15—20 akós) hordóra 1—2 gramm (körülbelül 1/2—1/3 lat), melyet 8—10 itcz vízben feloldva a hordóba töltünk és annak forgatása által belsejével többszörös érintkezésbe juttatunk.

Ez azonban a közönséges kikénezzéssel szintegy, s ölesőbban érték el.

A salicylvasat feloldja a víz, könnyebben azon víz, mely 40^o spirtet tart és a bor, és még könnyebben öldődik az fel, ha az öldő folyadék melegben alkalmaztatik.

Eddig a mostani tapasztalatok, de miután a szer csak a legujabb vegyészeti haladásoknak eredményeképp tekinthető, azt várhatjuk a legnagyobb valószínűséggel, hogy a vele folytatott kísérletek benne még több ölyféle tulajdonságot fognak felfedezni, miket idáig csak sejtteni, vagy talán még sejtteni sem lehet.

Biztosan tudjuk ma már azt róla, hogy a fentebbi mennyiségek alkalmazva a bor, szokott tulajdonait meg nem változtatja, annak semmiféle idegen izt nem kölcsönöz, és hogy az egészségesnek éppen nem ártalmas; és miután annak hatása egyedül csak a bor tojásfehérnyék alktrátszeit illeti, miket a salicylvas

magabgy erővel lecsap a borban, mint az eddig alkalmazott anyagok bármelyike, méltán érdemi meg nem emesak a borász-világ legnagyobb figyelmét; hanem azt is, hogy vele a lehető kiterjedésben pontos és szakavatott kézzel kísérletek tetessenek, miszerint a borász-közönség napjaink ezen legfontosabb felfedezésének minél nagyobb elterjedésben öllő és áldásos hasznát vehesse.

Ugyancsak dr. Entz úr egy másik cikkében a következőket írja a salicylvasról:

Arról, hogy a salicylvas alkalmazása a gyakorlatban mily eredménnyel jár, végbement borvásárunk a legfényesebb tanúságot szolgáltatotta.

Ha eladásra kiállított borok közt feltűnő okozott Parragh Gábor mustja is, mely édeségében, de egyszersmind zavartalan tisztaságában, jól elzart palackokban a borok közt tűndököltek. A ritka tünemény annálkibb is érdekességet keltett, mivel a must a borvásár egész tartalma alatt tiszta és pezsgős nélkül maradt, és mivel Parragh Gábor úgy nyilatkozott, hogy belőle öllő áron 10—100 akó számára barmiképen szolgált. Előttünk állt tehát a mustban, mely az erjedésre több semmi hajlamot nem mutatott, nem több valómi lateiner féle kisszerű kísérlet gyandis eredménye, hanem valamely megmérhetően következményu nagy-szerű borászati művelet képviselője, mely nyonyelbéli borkezelésünkben epochális eredményeket fog létrehozni. És Parragh Gábor nem rejtette kas alá eljárásának titkát, hanem önzetlen készséggel közölte a meglepett szakemberekkel, hogy mustja erjedésének salicylvas-felvetéssel; a miób; az következik, hogy a chemiának sikerült a salicylvasban öly anyagot felfedezni, mely a tojásfehérnye elbontására, öllőleg lecsapására sokkal hatalmasabb mint eddig ismert és használt reagentiumnak bármelyike, nevezik azt akár kénessavnak, akár tanninnak, akár enyvszerű testeknek stb. Hárunk tehát öly anyagot, melyely itcznek közöbössége s diateticiál hatásának ártalmatlansága mellett, az erjedés bármely stádiumában egy hatalmas netovábbot szabhatunk.

Hegyaljai szeretett Hegyaljai! tehát neked is megszületett valahára Messiasod. Folyó aranyod nem fogja több szétrepzteni a palackokat, kirugni a dugaszokat, s ha Is! szemem homályosodásának dacára megis tisztán s örömeimre látom előre jövendöbéli felvirágzadosát bizosítva.

De ha a tudomány a salicylvasban a tojásfehérnyék részét biztos és ártalmatlan meg-tömörítéj, lecsapóját szóval reagensét felfedezte, és a tapasztalás ezen tulajdonságát — a miképp ez Parragh Gábor nagyban végeztet kísérletéből kiderül — kézzelfoghatólag be is bizonyította, nem fogjuk a salicylvasnak egyedül csak a borkezelésben nagy és széles hasznát venni; hanem minden más körülmények alatt is, melyeknek érdekében áll, hogy szerves eredetű tárgyakat vagy maradványokat a bennök foglalt tojásfehérnyék részét erjedése, öllőleg bármilyen érdekeinket csorbító elváltozásai ellen megóvjuk, minölfogva a salicylvas alkalmazása nemcsak az industria érczágataiban epochális változások és haladásokat fog előidézni, miknek horderejét ma megítélni még nem is lehet, miután az industria ágazatainak legalább is 3/5-ös része a növény-és állatország közvetlen vagy közvetett terményeiben rejlő tojásfehérnyék rész-kifejtésére vagy öllő khasználásra körül forog.

A salicylvas eleinte igen drága volt; jelenleg már 50 kr-ért lehet latját a „Borászati lapok”-nál megrendelni. 10 akó must teljes el-nemítésára valamicskével több, mint 3 lat szükségesítetik.

Mult számbunkban említtet s T ö r ö k J ö z s e k királyutczai gyógszertárbann kapható salicylvas szerek ára a következő:

Salicylvas szappan darabja . . .	35 kr.
Egy doboz salicylvas foppor . . .	50 „
Egy palack salicylvas. szajviz . . .	60 „
Egy toboz salicylvas. lápor . . .	50 „
Egy öveg . . .	lábviz . 80 „
Egy övegese tiszta poralaku salicylvas	50 „

UDONSÁGOK.

— Tisz/lettel felajukjuk t. munkatársainkat, sziveskedjenek egy kevés elcuzéssel lenni, ha beküldött dolgozataik azonnal nem jelenik

Azt sem kérdik mért jött? lételei mi adta, Rozmaring ág is hervadtott alatta.

Szomorufuz aján, leülvén tövöre — Sítélük fájdalom, s bánat; a nővére; És öket is megszese elkerültök itten, Nem beszél ott velök senkiksem meghittan.

Ily helyen állott a tündérvár sokáig — Isten tudja! — talán ott is állna maig . . . Högnya a szerelem, mely ledönté régen, Tündérrálynéknak nem lett volna szegyen. (Folyt. köv.)

A beszterecki halász.

— R e g é n y . —

Ita: Angyal Gyula. (Folytatás.)

Egy percznyi csend állott be. — Különösen minálunk! — s akítá aztán

is meg lapunkban, miután örömmel mondhatjuk, hogy lapunk minden száma túl van terhelve dolgozatokkal.

(=) A taviratozó közönségnek! 1876. év január hó 1-től a következő változások léptek életbe: 1-ör. Aki 20 fribt fizet egy évre, ezime bejegyeztetik a táviradhatalmánál, és amely szám alatt bejegyeztetett, azon szám leund ezime. Ezen számot tudatván ügyfeleink, azok ezime helyett csak e számot írják sürgönyök elé. — 2-ör. A sürgönyök átlására ezután el is maradtak. — 3-ör. A következő rövidítések fogadtattak el: „Válasz fizetve” helyett: R. P. „Küldönc fizetve” helyett: X. P. „Ajánlott távirat helyett: T. R. Ezen rövidítések mind a ezim elébe irandók. 4-er. A szavak ezután betűk szerint méretnek: 15 betűből álló szó egy szónak vétetik, 16 betűből álló szó, két szónak stb. 5-ör. A titkos értelmű jegyekben írt táviratokért a rendes díjnak meg fele fizetendő. 6-ör. Uj sürgönyem az ugynevezett távirat, értesítő (avis), mely érhető nyelven 10 szóból állhat, ezzel szem a feladás, sem kézbesítés adóiban nem táviratnak ki és csak nyitott leveleként járhat kézbesítésnek. Díjjok 30 kr. nyelvalkoldásra is elfogadtattak. Díjjok az öllő külföldi díj 3/5 része. 7-er. Misk utjoman behozott táviratnem az ajánlott táviratok (Tt) díja háromszorosa, kézbesítésnek adata a feladóval külön sürgönyben tudattatnak, és ha kézbesítésben a távirad hibája folytán rendellenesség követtetik el, áll a feladónak a behozott díjokan felmü meg 30 fribt kárpótlást fizet. A külföldi öllő változások a következők: a) Dániába 2 fribt és 2 fribt 40 kr. helyett 2 fribt 20 kr. és 2 fribt 60 kr. b) Franciaországba 2 fribt 40 kr. helyett 2 fribt 60 kr. c) Nagy-Britanniába, nevezetesen Londonba 2 fribt 80 kr. helyett 3 fribt 20 kr. a többi brit állomások díja 3 fribt 20 kről 3 fribt 60 kora emelkedett. d) (Holland) Németalföldre 1 fribt 10 kr. helyett 1 fribt 80 kr. e) Németország valamennyi állomásaira 1 fribt helyett 1 fribt 15 kr. f) Norvégia 2 fribt 80 kr. helyett 3 fribt. g) Spanyolországba 3 fribt 40 kr. helyett, 3 fribt 60 kr. h) Svédországba 2 fribt 60 kr. helyett, 2 fribt 80 kr. i) Szerbiába a határszéi díj 40 kr. helyett 60 kr. különben marad a rudes díj 80 kr. j) Törökországba ha árszéi díj 40 kr. díj helyett, 60 kr. az Európa törökországi 2 f. 80 kr. marad, az árszéi 4 ft 40 kr. h-lyett j) trta szállott. k) Amerikába a díjak szavak szerint számítanak, s különböző állomások szerint hova a sürgöny intéztek, változnak, egy szóért a 2 fribt nem haladják túl. Bövebb részletek iránt felvilágosításokat a távirad hivatal szivesen szolgáltat.

() Ibrány községben gyásznappepy tartottat e hó 6-án Deak Ferencz tiszteleére. Szónokoltak az alkalommal a helybeli lelkészek Tiszt. Patkó András, és T. Márczi András segéd lelkész. A gyász nappepy végeztével indítvány tétetvén, hogy az alkalomból gyűjtessék legelőbb száz forint, mely aztan „Ibrány község Deak Ferencz alapítványára” nevet viseljen, az eredmény a lön, hogy a jelen volt — leginkább a gr. Lönyai M. uradalmi tisztjei — 80 forintot ajánlottak s raktak össze, az aláírás tovább is folytattatván. (Tudósitóknál a tollban maradt annak kijelölése, hogy ezen alapítvány mi célra fog tulajdonképpen fordítani? pedig ez a dolog fo fejtja.)

(=) Csunya kódós füstös időjárásunk volt néha mostanában. Valódi angol levegő. No a zseb és tárcza nem angol, — hanem valódi magyar teletelele ürességgel!

— Nevelőné. Egy szakképzett német, francia s angol nyelvekben jártas nevelő ajánlókja magánházakhoz! Bövebb értesítést ad Loffer S. gym. tanár Nyireghyán.

— Tolvajás, f. hó 20-án este 8 és 10 óra közt az oros-utczán övezgy Szabó Sándorné házpadlásáról ismeretlen tettesek 6 szókát egy oldal szalonánál és sok aprókötöt elvittek, egyszóval jelentékeny kárt okoztak. Ajánljuk rendőrségnek öber figyelmeibe.

(=) Sulyos csapás éte e napokban téglási ré, lelkész Sáfány Zsigmond barátunkat és lapunk egyik leges munkatársait, elvezitvén a halál által gyógedés és széplelki elletársát. A beküldött gyászjelentés így hangzik: „A legmögöbbsébb fájdaom leusztó érzésvél tudatom a hi létség és önfeloldozású gondos anya F o d o r Juliánának ölete 31-ik, boldog hazaszigonyok 14-ik évében, hosszas gyoragélkedési után folyó hó 12-én esten 10 órakor törtent gyászosa kiunálását. Halt terepei folyó hó 14-én d. e. 11 órakor fognak örök nyugalomra tétetni. Béke és áldás porainra! Sáfány Zsigmond. —

e esendet meg a gyékény ágyon szenvedő beteg.

— Lásd, jó ember, ugye, igazam van? . . . De nyugodjatok. Máfól kezdve én is ösztööm veletek. Huzzuk veletek az igát, s együtt járjuk a csákyanos ötleget!

— Ha nincs egyéb kilátások a boldogságra, így ez egyet nem lehet irigyelni! — szóla fájdalmas mosolylyal a beteg.

— Miért? . . . kevesebb erőt hisztek bennünk, mint magotokban.

— És ha sokkal többet hinnék is, mint használna az? . . . Ugy járnátok, mint mi, mint mások. Jobb innen távoznotok, öy mesz sze, a mennyire szemekkel látni tudtok.

— Ott sincs több nyugalma annak, ki nek lelkét az örök fájdaom feldulta!

— Jó, maradjatok. Telepedjétek meg közzénk; legalább míg Zólyom uram csákyanosai feleket fordulnak, addig nekünk nyugodni leend!

— Szomorú nyugodtság! — A mint van. Ismét mondom: jobb in-

A másik mosolyog, midőn hullni kezd el . . . Tudja: minden szirmot tündér kez vesz fel.

Büszke szép a liljom, virradóra kelve, Csordulit van kelyhe harmatárral telve; S e harmat-tóban, mit fel fog tiszta kelyhe — Nedvesül meg fardó gerliczéknek pelyhe! . . .

A harangvirág úgy reszket kün a légben . . . Ha egy virág elhal — ö sirja el szépen, Esti szellő huzza, s öly szomorun csendül, Mint szellő-nyögés a hajón, melyen csend ül.

De legszebb azon hely, a hol csendes estén, Fárdik a királynő, a babokba esvén; Rózsahid hajlik le egészen a habba, — Eről szokott mindig leszállani abba.

Mihelyest partot ér pehelyszőrű lába, Tündér-szemű csigák teremnek nyomába; Miket most királynők hordanának küül, — Ottan egy heverték szerteszét becs nélkül.

Kebélhez a hullám, hogyha utat nyheret, Ödasmült, miként anyjához a gyermek;

S midőn elvált onnan, virág fejtett ábból: Hőhéber liljom, ezüst tiszta habból.

És a melyik égszin szép szeméhez ére, Nefeletsékné hullott a tö túkörére; Mely ha parthoz ére, görökeret vert nyomban . . . Virított is, mert hisz ugy kell tündérhonban . . .

Dalok kokronok — mint az erőköl lelke: Valos madár fészkel, vigan énekelve; A c-acska boldogság, e dalos madárka — Rakja ottan fészket e virágos ágra.

Ibolya kelyhekből, mint nálunk a méhek — Döngicsélő öröm gyütöget be mézet. Mig a vidor remény, ez a himes lepke — Tápját teljesülés örökzöldjén szedte.

Majd a tündéreknek félre eső részén, A sápadt betegség ül, távolba mézén; Erős körül özi, erősebb a zárja, — Kikre nincs ízt szökség, ide vannak zárva.

Itt ül rozmarinknak gyászos barna ágán, A halvány s z e n v e d é s, elhagyatva, árván;

Béla Honn Gusztáv Géza és Lajos gyermekeinek nevében is. — Szálljon a vizsga anyagát harmadja a megsebelt szívekbe! A távozott kedves nő havain pedig lebegjen áldásos emlékezet!

(d) **Kalóballa** f. h. 26-án lesz a jótékony ezúttal táncszámla. Belépti díj személyenként 2 ft. Csaldője 5 ft.

(—) **A bécsi tárgyalások** a magyar bank ügyében, mint a lapokból értesülünk, öröndetes fordulatot vettek. Tiszta Kálmán látva az osztrák bank embereket. Pipitz bankkommisszár Luccani vezérfitkárnak munkaközzeljárását, lemondással fenyegetőzött, mire a nevezett dímások csupa jó akaratú lőnek. Az újabb alkudoások Febr 24 vagy 25 hírszerűt megkezdődtek. Csak aztán jégre te vigyük a jó sőgőrok a miniszterelnököt.

(—) **A hirhédett látványosságra** Utazás a föld körül 80 nap alatt melyben élő elefánt, vasuti vonat szétről-benás, hajó süllyedés, fényes hindu temetés stb. szerepelnek. — sokan rándultak be a vidékéről s vidékünk-ről is a debreczeni színházba. A debreczeni, mint halljuk, nem nagyon siettek a színhá-ha, miután az elefántot 10 kr belépti díj mellett mutogatták nekik az elefánt gondviselője. — komédiáktól látták ok eleget, de elefántot nem! Megjárta volna valamelyik, ha miss Kennedy (ez az elefánt neve) a lábára tapaszt volna széles patáival!

(—) **Azok a hó fuvatagok!** Febr 15-én sem az országos képviselők sem a főrendek nem tarthatnak ülést, a menyében a miniszter-ek és helyenként a hóvátatok miatt Bécsben rekedekek s illetőleg nem jelenhettek meg Budapest-en. — Vajjon nem a hóvátatok gátolják-e azokat a derék honatyákat is az ilesék látogatásában, kik egy látszik abban képzélik a hűséget hivatalukhoz, ha a napi dijakat pontosan befizelik, az ország ügyeivel pedig mit sem törődnek!

(—) **Liter és nagy kes.** Kék községben, a mint értesülünk, két hírvagyancsá litéreztet ivás közten az országos szőlőalkozott, majd tett-lésségére került a sor s végre az egyik oly szerencsésülny sújtott a má-ikhoz egy serteső-kessel, hogy az a kapott seb következtében rövid időn meghalt.

(—) **Hol laknak a jökevű magyarok?** — A rétközön, mert ott zene nélkül is egész tázzel szoktak táncolni. Azaz nem egészen zene nélkül, lévén ott a lelkesítő zene a kulacs és butykos kutyogása!

(—) **Ürvendj magyar muzsa,** nem ilhété-sed (vagy tán a boros kanes?) ismét egy ki-tünő művet létesített megének egyik leendő városában. — Hangzik pedig a költemény e képen:

BUCSU-SZÓ!
Esz és nagy sárban fátad,
Sorba jára minden házat
A szinlapozt.
Nem kell neki százas bankjeje,
Vágya ilyen messze nem megy,
Megelég az ez uttal
Egy pár pengő forinttal
A szinlapozt.
(Meg bizony egy hatossal is,
Vagy egy portó csimppal is.
A költemény így is drága;
Mivel romyos a nadrága
Jó szinlapozt!)

(m) **Bizonnyítvány.** Egy eszédkönyvben a lövekező bizonnyítványt olvastuk: „Nállam szőlőt K... Szuszánna 45 füzeté-es magát becsületesen vizelte. Aláírás nincs; minthogy K... Zsuzsanna szakácsné, úgy hisszük, hogy ezen bizonnyítványt nem szegény háznál írták.

(—) **Viz alatt van a lapok szerint** Prága és Bécs egy része. Vajjon nem így fog-e járni a Rétköz is. A hó erősen olvad, a vizek rohamosan sietnek az ártéri lapályok felé. Jó lesz vizgázni!

(—) **Chinai szokás.** A mennyei birodalom polgárai a szokásos tánczigmákat azafel-jezik be, hogy összegubahodnak s egymást jól megcibálják megüstökölök, — e kedélyes társalgásra rendszeren valamely zászonnép szolgál-talán alkalmat. — Nem szeretnek, ha e szokás nálunk is meghonosulna. Pedig roz szél fr és részben felénk egy nem réz tartott bál fölöl.

— **Taborzók és Parsch** nemzeti az-nemükérésedésben Bu da p e s t e n megjelent: Három huszár a csárdában, vörös bor iszik bu-jában. Ragyogó csillagom, galambom. Csicsák-

nen menettek, messze, meddig szemekkel belátok. Rossz ez a föld, s az is marad, míg amaz átkos fészék össze nem omlik, melyben Fekete uram gazdálkodik.

— Semmi sem állandó, jó öregem. És most csak, ha itt akarnánk megtelepedni, ez átkos helyen, hova kell, kihez kell e részben fordulnunk!

— S ehová és senkihez. Mi nem fordulunk senkihez. Nem is szükséges. Majd hozzátok fordulunk, ha dolguk lesz veletek.

— S nincs e helységben valahol egy üres hajlék, melyet elfoglalhatnánk?

— Van, a mennyei kell. De várjatok; ha már csakugyan velünk akartok túrni, halgassátok meg tanácsomat. Amott a lápok szélén van egy üres kunyhó, melynek szegény szén-egyet lakóját Fekete uram csákányosai csak nem réz tették örök nyugalomra. Foglaltok el azt.

— Messze van ez üres kunyhó a vártól?
— A hogy vesszük. Az a kérdés, hogy hogy értitek; ha a távoltságot, úgy jó messzire

nál ég a világ Ott virasztják az éjszakát. Szegény legény nem voltam. Csárdás, zongorára szerző Tiszta Aladár 60 kr. Továbbá: Pauli Markovits Ilka öröklőnek „Csillagos az ég” eredeti magyar műbál — szövegét írta Gyulay Pál. Dalamát elő felhangra, zongora kíséreltet-lest szerző Zimay László. — Ára 60 kr.

(—) **Nemzeti színészet Kéccsén** Febr 14 — Febr 18-ig a színház zárva volt. Febr 14 adott „Don Caesar de Bazán csarfaai gróf.” kitűnő (sic!) vígjáték 5 felvonásban. — az az hogy csak adóztat volna, de elmaradt, miután az összes közönség 3-4 egyből állott. Febr 20 adott „Szelem és örökség” vígjáték 2 felvonásban. Közönség közép számmal.

Vegyes hírek.

(F. P.) **Az Orpheus meséje.** Érdekes esetről értesítünk bennünket Nagykörsőről. Tegnapelőt délután négy cigány indult meg onnét gyalogosan Keeskémre, hol valami házi mulatságra voltak rendelve. Menek megelőd-nek, de bizony csak nagyon lassacskán, mert a nagy hó nagyon akadályozta a gyors haladást. Így történt, hogy már alkonyodni kezdett, s még alig voltak túl a feleuton. Egyszerre valami őt lompos farku állatot látnak messziről maguk felé rohanni. A kontrás vette őket észre legelőször. „Vigyázzsz!” kiáltja el magát — „gyinek a kutyák.” A primás arra tekint, s már a kalmast látthatott ilyen fajta kutyákat, mert egyszerre rémült-n ordította el magát: „Jájjj! vigünk van, oda vágyunk, dhékes már nekünk. Nem kutyá azs bibast, hanem dhés farkas. Most már csak húzd rá, mert bizony Isten megess!” A négy cigi-ly előránt hegédült, flótát, hógót, s rántják azt a notát, hogy „Befújta az utat a hó!” A farkasok már alig voltak 10 lépésre. Ott egyszerre, mintha valaki meghívólte volna őket, megálltak, s elkezdtek bémészkedni a cigányokra. A nota tetszettek nekik nagyon, mert egyszer csak elkezdtek mellé secundót üvölteni. A borzalmas concert jó megyedőráig tarthatott. A mi cigányaink csak húzták nagy buzón. Végre is a fenevadok elhúgték meg a művészetet, mert egyszerre megfordultak és elrohantak, a cigányok nagy örömeire, kik aztán a hó dacára is gyorsabban szedték lábaitukat, s be is értek nemsokára minden haj nélkül a „híros városba.”

— **Gyilkos nő.** Zempléneben a bánkőrök-közön — bátran állítjuk — hogy a leg-több adatot szolgáltatja Monok és vidéke, a megye e részében fordulván elő leggyakrab-ban gyilkosságok eset. Monokon történt a kö-vetkező is: jan. 7-én R. Kovács János a kores-mából, hol hibern irott, haza menvén, feleségével összecivódott s ittás állapotjában be-foektú. A nő, a ki férjével roszult él s annak kíméletlen bánásmódját nem szivesen tűrte, azon gondolatára jött, hogy aló férjét meggyil-kolja. A gonosz szándék ténynyé is valósult. A nő t. i. egy éles baltával aló férjére ro-hant s annak nyakát veszelylesen megsebzé. A férfi feleségévé föl akart emelkedni, azon-ban fekhelyére visszahanyaltott. Ekkor a düh-ödöt nő mintegy 6-7 baltavágást mért a férfi fejére, mek folytán az szörnyet halt. — Midőn a nő éppen rettenetes műtétet végezt: lépett be a szobába leánya: a 18 éves Erzi, ki atyja meggyilkolását rémulten nézte végig. A katastrofa végével 16 éves fia, János is a szobába jött. Ekkor a férjgyilkos, leánya és fia segítségével a hullát egy fedetlen szobába helyezte el, szalmával befedte; harmadnapra aztán, midőn a hulla a kemény hidegben jól megdermedt — a végnyomok elhárítása után — a falu másik végén ugyancsak leánya és fia segélyével ének idején szánkán szállítva, egy kutba vetette: hátmaradt ruháit pedig a kuttól mintegy 500 lépésreire egy árok partján szétszórtatta, hogy azon gyanu valós-zsínüsse, mi-zerint férjét ismeretlen tettesek gyilkolták meg. Ezen borzotó eset aként jött napfényre, hogy a kutra hajozott szarvasmarhák a kut v. zéből, melyben a hulla volt — nem akartak inni, s mintha vést szorjének, kez-dettek bögni. Ez felhívta okozván, a kut vize megvizsgáltatott, s R. Kovács Gábor özseronen-sóit holttestét találták abban. A gyilkos nő valloásában a gyilkosság okául pusztán fér-jének iránta való rosz bánásmódját adja, s kegyetlen tettét azt követte el, hogy attól megszabaduljon. Most leánya és fiával együtt a fenytő törvényszék előtt áll.

esik: ... ha Fekete uramtól, akkor nincs messze semmi!
A beteg szavai az elszántság, a már kö-zönnyéssé vált szenvedés gúnyával voltak ve-gyülve. Összint keresni szavak voltak azok, melyekkel a beteg a jövevények előtt a be-következő esélyeket akarta feltárni.
Hiába! Az üres szénégető-kunyhó a lá-pok szélén, a csákányosok vérszoma, a vár-nagy zsaró-as, s általában a szegény környék-beli nép sromoua viszonya az idegenekre nézve nemhogy leverlőg hatott volna, de azok ar-czai: egészen felvillanyozta. A bágadt, nyom-ortelt szemek egyszerre szikrárt hánnyak az aléltán látszó izmok megmozdultak, s általá-ban az összetörődött vándorból hős lett.
A gyékényágon szevedő beteg bálvula nézte ezt. Meg nem foghatta e változás okát. — Megörültek — gondolá. — Kár volt reájk anyi szót pszarolnom.
A kunyhó asszonya hasonlóan gondolko-zott. — Menjünk, jó asszony; vezess le min-ket ama kunyhóhoz.

— „Haragynozok Cseengerbe, Cseengerbe. Vajon ki halt meg benne, meg benne.” Ugy látszik, hogy e régen ismert „népdal” felele-veit ismet a népaljaink fog hangzani, csak-hogy egészen más jelentőségben, mint hajta-nában. De a dolga tere, elmondom részle-tesen a cseengeri nép erkölcséletén és nem szép magaviseletét. D. J. ref. lelkészük 73 éves korában elhaltván a mult év vége felé, az es-perenci hivatal által ez év elején kitizedett a papválasztás, a hol is a nép több egyént tü-zött ki papjelöltül, melynek azon eredménye lett, hogy: N. I. helybeli segédlelkész — ki ott 7-8 évig viselte a segédlelkézi hivatal s azt buzgón és minden kifogás nélkül be is-töltötte — választott el a rendes lelkészül. — Az ellenpart ezen felháborodván, e hó közep-én egy este nagy tömegben nyomult s reá-tört a paplakra, vasvillákkal s botokkal fel-legyervekve azon czeleből, hogy az ifju lel-kész megöljék, de a lelkész észrevevén ezen gyilkolási szándékot, észrevétlenül szerencsés-volt távozhatni a paplakról, a dühös néptö-meg pedig nem találván a kit keresett, hozzá fogott a városban egyes házak motózáshoz, kutatásához, hogy feltett sötét szándékát vég-rehajtassa, de hála Istennek, nem találhatván a kit keresett; még mostan nem lett sem-mi komoly következmény, de hogy jövőre hová fog e dolog kifejlődni, azt tudni nem lehet? Borzasztó dolog, hogy a mai felvilágosult szá-zadban ily esetek is megtörténnek!! és épen Szatmármegyében Mező-Cseenger városában!! Ily műveletiséget valóban nem is mert volna senkiesem a Cseengerlelkőr feltenni. Oh nép-velés jöjjön el te országod!!!

— **Túrr István tábornok** már több hete ismét fővárosunkban időz. Emilitettük a mi-nap, hogy Túrr Rómában létekor a Ferenczcsator-na tervét a csatorna mérnöki részéről egy díszes album alakjában át nyújtotta Garibaldinak. A szabadság ősz hazoasa a megemlékezést le-velében köszönte meg a Ferenczcsatorna mér-nökeinek.

— **A ki bankókat éget.** Temesvár egyik koresmájába közelebbi nap egy idegen érkezett egy az szatnálán foglalt helyet, hol már több gyárvarosi polgárból álló társaság mulagott. A kedélyes mulatság közben az idegen férfi pénzárcajából hirtelen egy 10 forintos bank-jeget vesz elő, azt összehajtogatja s a körül-ülő nem kis bámulatra a gyertyához tartja, hogy vele szivarra gyujtson. — A bámulat azonban még inkább fokozódott a társaság tagjai között, midőn az idegen e szokatlan és feltűnő módon még két tíz forintosot égetett el. Ez már sok volt: ily pazarlás a társaság nyugodtan nem nézhette, azért felmelekedett helyéről, s a koresmáros már rendőrt akart küldeni, midőn az idegen a megszuýtott papir-fennmaradt darabjából meggyőződött a körül-levőkről, hogy 6 koránsem 10 forintosokat, ha-nem csupán ezeket egy bécsi 10 kros üzlet-ben százával kapható durva utaztatási üzlet-hamuvá Minthogy ily utazatok használata tiltva van, az idegen nem tehetett jobbat minthogy azokat elégette.

— **Embertelen háziúr.** A Bud Ért. szerint a szerencsen utca 16-ik számú ház tulajdonosa, egy házban lakó özvegy asszony 5 gyerme-kével együtt kitétt házából azért, mert az a 6. é. február — aprilis negyedre járó lakbért elélegesen kifizetni képtelen volt; a szegény özvegynek még 30 fr költséget is okozott.

Nyirfalombok.

VII.

(Ujabb mutatványok. Az ildomosság. Még azt állítják, hogy más nevel vannak. Erveink. A címek hajdan és most. Lélia nagysám. Titulus és vitulus. Antik és modern nagy emberek. Világos és világosság. A nagyra taró fiatalok. Finom társalgásunk. A nem közénk való vad ember)

Ugy-e bár azt képzéte ön ifju barátunk Filóts! hogy mindössze is csak ennyit tanultunk a mi drága princípálisunktól „seligen Andenkens”, — nagyon tővel! mert ily ismet felvesszük az elejtett fonalat, s folytatjuk megszakított előadásunkat.

De miként is lehetne elhalgatnunk azt a nagy tudományt, mely oly hatalmas lendületet adott köztelünknek! Az ildomosság ez uraim! mely minden időn nalkalmazkodik a körülmé-nyekhez, figyelembe veszi a közhangulatot és

Pihenjenek kegyelmeitek. Majd holnap, vagy aztán.

— Nem-nem; nem holnap. Még ma, e perczben vezess oda bennünket. Ne félj.

— Megörültek! — dühögött a szög et-ből a beteg, s mintegy gátot engedve bosszu-jának, hang-san szót a feleségének.

— Erej! anyjuk, erej; mutasd meg a kunyhót.

Nem kelle kétszer mondania. A kunyhó asszonya egy szerény ruhadarabba burkolva magát, megindult az idegenek előtt.

Sajátságos volt e három személy. Gondolkozó lecsigszegtető fölél a kalauz, engedé-kenyebb kinyitlabb vonásokkal a csak inémt még egészen eltörzült nő, s fagyasztó, mo-solygó ajakkal a férfi.

E mosolyt már láttuk valahol. Így mo-solygott e férfi a sólyomhalmi majorság rom-jai között.

Nemsokára elértek a jelzett kunyhót, mely a lápok szélén állott, romlásokkal indult falával.

a kor áramlási irányát, fel szemmel a jelent-mű, fölél a jövő esélyeire kacsintgat, hívő minden fennálló hatalomnak, készkötetes szög-lye bírtai rendszernek s ha a hatalom meg-bukott, a rendszer ideggyengeségben kimúlt, tele torokkal kiált „peret”-s az akzonál fülé-lyer kapaszodik az új „korszak alkotók”-százába, s csokolja az „újdomsult nagyságok kezébe” melytől azzal... tegnap még kalucsi-ban járt, ma sarkanyus címzatt visel; a helye a nagyságos főnökek mopsztra tékozolta bókjait, és most a méltóság főispánné szivélyes vendégzeretelt magasztalja. — Azt mon-dja, hogy az ilyen eljárás más nevet érdemel? Jól tudjuk, hogy önk szótárában az ildomosság fölvetés: színváltás, köpenyforgatás, szék-lak-ság, — de hát ez merő hírség és a tények helytelen felfogása. Mit itélnek önk azon emberről, ki Januárban és Juliusban, viharban és szélesdöbben, az egyenlőt alatt és a jég-sar-kaknál ugyanazon öltönyt viselne? Nem nevet-nek-e ki a dörét, ki a helyett, hogy a vízmen-telen kénelnyesen haladna, a rohanó ár ellen uszni erőlködnek? Nem tudják, hogy az okos fecske magasan röpked ha az idő derült, de midőn hívár közelg, majd nem a földet sőpri szelényaival? Nem látták soha, hogy a fergeteg letáry az évszázados csert, mely daczolni akart hatalmával, míg a lengő nád fölött, mely előtte szerényen meghajlik, ártalom nélkül elvonul? Oh elhűvöséget, és jelenszárdaságot emleget? Mit is mondanak a bölcsék? Azt hogy „cum lupis ulura”... „si fueris Romae, romano vi-vito mola”... „sapientis est mutare consilium in melis”... pedig e bölcsék okosabbak önk-nél, ezt emléjük ön sem fogja tagadni!

Aztán még fejét eszálja! Rendesen azok tesznek így, kik legözegeték czikz makusát, de szegények nyilvan bevallani veserőgeket. — Tehát menjünk tovább s mutassuk fel másik újabb szemlekinésünket, jelesül — a címzokozatos szabályozás... Micsoda hallatlan eszmézarav arkoikodott az előtt e téren! Epen mint Róbert Károly előtt a magyar heráldikában! Az öreg urak például minden tekerőria nélkül egész confidentialit csak egy per „te s tu” szőlít-gatták az ifju nemzedéket... mintha csak ese-leteikkel conversáltak volna! A garló „tekin-tés” czim csupán a megye tisztviselőit illette jogosan. A nagy birtokos simpliciter „nemzets-urannak” titulálták, nejt, „ifjasszonyok”-édesatyját, „öregurak” édesanyját, „nagyszo-nyok”-át „úrinnak” leányát „kisasszonyok”-söt néha csak „leányasszonyok”. Oh szent etquette! mily neveltség, „fede” söt imperi-nes címzések! Csak az volt még bátrra, hogy mint Erdélyben az oláh atyafiaknál ve-lünk történt hajdan, a legutóssá napzamos vagy rongyszéd el is kiáltta utánunk, „hova mentek urfiak?... vagy hogy a daricariaini divat jöjjön be hozzánk is, nevezetesen hogy a paraszt mindenkit tegezzon, a királyt sem véve ki.” (Georges Sand) Br! a gondolatától is fuzunk!... Most már persze nem így ál-lunk! Ime madame Lilia néhány éve még sa-ját kacsóval srota szobtalaját, most e sa-ját öltöyeit... de most kiserste meg ön, nem tudjuk régi ismerőse a tisztelt delendek... Női hiszünk, — fogja ön gondolni. Ne higye, — a férfiak szinte igénylik — és jogosan — a magas címeket. Igen is jogosan, — éreze ün-keseket, gazdagságukat, társadalmi érdemeiket. — Vagy talán egyémelyikre a példabeszédet alkalmazza ön „titulus sine vitulo”? Fures! hát nem correkt eljárás az, hogy ha nincs vitulus, legalább titulus legyen... kü-lönbön is „mundus titulus titullatur”... Nos hát nem igazat mondtunk? Persze hogy igazat!

Es ez a fentebb emleltet önbéczeret an-nyira feljodott már nálunk, — ez ismét jelen-tékony szerzeményünk a közelmúltban, — hogy néhány világegyő elmaradt egyen kivételével, mindnyájan feltűnünk, szerepelni, másokat legal-bább egy „löfejel” megelőzni körömökünk. Hejtanában a nemzet csak „napzasszonyok”-hat nem futatni, — ma már vézekeket Nem dicő dolog ez, nem méltán repesht szivünk örömeiben... Szinte halljuk az elevenést, hogy ha mindenki parancsol, senki sem engedelmeskedik, ha mindenki vezér, ki lesz a köz-harzos? — No tudja amice, minden ember pa-rancsol önmagának és engedelmeskedik is on-magának, minden ember vezér és közharzos, egy személyben. Megengedik, hogy ilyen szerepos-tás mellett nem igen halad a munka, a csatarend felbomlik s gyözelemre hajosan szá-

A kalauz, megmutatta annak bejárásait, sebes lépékekkel hazatelt iramodott.

Jobb is volt ez így. Legalább nem látta ama roppant változást, melynek különben ta-nuja leendett volna.

Alig léptek e kunyhóba, s alig téve be annak rozartat ajtaját: midőn a vándor férfi kikapcsolta durva öltönyt, s széles szablat vett elő, melylyel a kunyhó egyik szögletében egy mély gödröt ásott.

— Na öntsd bele, — szólt aztán társá-hoz.

A nő felvette a férje által hozott nehéz csomogot, melyből aztán egy kisedi zsákot botogottott ki, s ennek tartalmát a gödörbe önté.

— Így! szólt ismét a férfi, miután a gödröt gondosan betemeté — Most már ide jöhét Fekete uram.

(Folyt. köv.)

mithatunk, de hát... hm hm!... no hát mindezt csak mellékes kérdés a főzél mellett, hogy tudniillik a nemzet magas aspirációi kielégítésének. Aztán, ha csak egy fő, egy intező szemlem volna, nem járnák-e ismét egy, mint már egyszer Világosnál, míg így a vezérek örökös feltételezésére és villongása folytán nem könnyen jutunk sem Világoshoz, sem... világszűzhez. — Abban is mond ön valamit, hogy a nemes fiatalosság kissé szerényebb lehetne végváiban, és „von Pike auf” kellene felsőbb hivatalokra emelkednie, nem pedig mint most, a tudomány csarnokait, a gyakorlati küzdőmunkáját ahig érintve, az érdem minibusza nélkül, csak egy Bajcsi uramként (ez „Elátkozott család” című regényben), és szentorhangú kortesei larmájával, a közpályá magashoz régiót ambicionálva... azonban rossz kövítés az (ezt feleljük önnek) ki tábornok szeretne hamarosan lenni... aztán ha egy leobenki kellene lehetett Comitatsvorstand, miért nem vállhatnék ilyen a mi ifjainkban?... és nem éppen önök itéltek el a „zopfrendszert”... Paraguyban, hol a legnagyobb geniet is ignoráló fokozatos elöléptetés annyira megrontotta a hadserget szemelt, hogy egyik csatát a másik után vesztette el az uruguay és texasi csapatok ellenében?... Mondjátok, harsogatók ti nagy reményű fiataloság! ezeknek a megavastult öregeknek: miénk a jövő! „kített idővel vén szakállasok!”

Még se adja ön meg magát? Jó tehát haladjunk! Azt már megérthette, hogy nálunk úgy terem a nagy ember, mint a vadkender, most meg azt fejtjük ki, hogy a finom társalgásban is mennyei tökéletesültünk. — Ezelőtt nyílt és őszinte volt fajunk, tehát tapintatlan és nyers száju, — ma már nem ilyen többé. Miveltek udvariások vagyunk, mint bármelyik dandy vagy delnó a párisi magas körökben... legalább külsőleg, mert hiszen ez a fődolog s hogy bensőleg miként érzünk, azt senki nem tudhatja biztosan. — Olyan csinos bököket váltunk egymással, hogy valóban esoda, ha — mint hajdan a római madárjósok — egymás szemé közé nem nevetünk. Tudjuk jól, hogy Héja ur házára bátran fel lehet írni „congeries lapidem, multis congesta rapinis” de biz azért kedves barátunknak nevezik, kezét szoritunk vele szívélyesen, még meg is dicsejtjük finom borait izletes arany-gulaskáit... és miért nem? A sem titok előttünk, hogy donna Innocenza nem nagyon érdemes szép nevére, de azért csak meghívjuk leányaink mellé „garde des dames-nak.” — Üdvözöljük, de sőt „paszabai” csókokkal fogadjuk vendégünket, pedig nem bánánk, ha ott volna valahol, hol a gyöngyöt halászzák, vagy a hol a rozsmárk és irászarvasok tanyáznak. — Tudunk sírni, midőn állg fekézhetjük örömrünk, vidám arczal mosolygni, holott a fájdalom olyvé tépi bensőnkét... kenetes szavakat zengeni mint Tartuffe... jó tanácsokat osztani, mint a róka a ludaknak... örök szerelmet esküdni a kis leányknak, no meg annak az öt-hatszáz hölöd fölő ráadásnak... Azt hisz ön, mindezt nem finom társalgás, nem nyelvtész, hanem alkaloskodás és malitia? Mennyen ön, megjavíthatlan ember, gerebeme! Ön, ki még az autni püspök hírhedt jelszavát a nyelvől sem akarja ismerni és követni, nem e világba való! Jobb lesz, ha elvárodni innen Magyar László királyságát felkeresni, vagy a Jókai „Delejországbán” szerez indigenatust... mi részünkön szerencsés utat s mellé még soha vissza nem térést kívánunk az ilyen nyughatatlan, izgága, és berzenkedő dominusnak...

— 2 —

LEGUJABB.

Budapest, febr. 25.
Elűti a kilencz órát, s a váci jégtorlaszoknál még semmi nyoma a főváros Dunán. Jégtől mentes vízszinnél emelkedik egy-két hüvelyket a víz, s a jég, melyet várunk pillantról pillanatra, nincs. Ez fokozza az aggodalmakat. Némi vigaszt nyújtanak az alólól érkező táviratok, melyek a jégtáblák porhanyós voltáról értesítenek. Promontoron alól folyvást megindul a jég a nagy víznyomás ellenállhatatlan ereje alatt, s egyre hosszabb vonalon teszi szabaddá az utat. Ebben van összes reményeségünk. Mert ha len egy hatalmas jégtorlás emel gátat a felülről jövő óriás víztömegnek és zajláznak, veszte a főváros, s vele millió meg millió értékű vagyon.

Negyed órától negyed órára nő a veszély s vele a lakosság félelme a következő éjjel bizonytalansága miatt. Senki sem gondol az alvásra, senkinek sincs kedve mulatni, arczról lesik a híreket, szájból kapják, szájra adják a legtarkább változatok kbán.

Háromnegyed tizre két egymást érő

ágyulós, mintha egy rettenetes nagy méhkeást bolygatott volna meg, úgy talpra állítá a közönséget. Házakból, utcákból rajkét ömlik a nép majd a Duna tele, majd vissza lakásai fele irtóztató ijedelemben. Az a falragaszokból tudva van, hogy két-két egymást 5 perczekint felváltó ágyulós vést jelent mind a jobb, mind a balparti fővárosra. Benn a házbán is tépőpontjára hág a sürgölődés. Földszintről is hurcolják az értékebb holmikat, szobák, udvar egy költözökös néptenger benyomását teszi, annak morgásával.

Itt a jégzaj!
Oly veszett rohammal jő és alig föld alatti mély lármát kelt, akár egy a várost bevenni készülő sereg. Csattogás és omlás, hullámozás és jégtörés hat a fülhöz. Neki-neki támad a kőpart kiálló részének, s majd hizelegve nyalja, majd dühösen veri fel a szétporlasztott jéget. Már csak három lépcső áll ki a vízből, és is fel van halmozva felapított jégdarabokkal. A zajban szálltak, kivehetetlen tömegek, hajók és ismeretlen tárgyak romjai felében vegyest usznak, jelezve a rombolást, melyet felül elkövettek.

Roppant sebességgel látjuk mindezt nagy néptömeg jelenlétében fátylák világánál lefolyni — A nézők szíve egyre könnyebb. Szabad tehát az út! A Duna irtóztató ereje nem bir győzedelmeskedni a védműveken. Budapest köpartjai millió veszteséggel kímélik meg az ország szívéit. Ily víztömeg, oly jégzaj s nem tud győzedelmeskedni, 24 lányi vízállás mellett sem.

Tizenegy órakor 2 lábát apad a hőmpolygó ár.

Mentve vagyunk!

Budán éjjel.

A margithid és lánchid gránitoszlopai fél tíz óta morzsolják és török a vakul és vadul nekik rohanó ellenséget. A Duna újabb és újabb jégoszlopokat küld megostromolni a hidlábak titáni erejét. De mind hiába!

Szélvész jő, hogy segítsen korbácsolni a hullámokat és jégtömegeket. — Ceak úgy sütvölt a lánchezemek nyílásain keresztül éles támadása. Egy hadjárat moraja kelt fel alólól, míg végre is a part felőli oszlopokon megtört jég, a budai oldalon mintegy öt ölnyi hosszúságban torlódik össze és emel végtágtat jégből a Pestnél jobban tenyeggett Buda védelmére. Mindazáltal a víz az összetorlódtott jégtáblák nyílásain a Szechenyi szálloda kapuján túl terjeszkedik a Ráczvárosban és alig néhány házzal a lánchidon alól vízzel borítja az udvarokat és a főtut. Kis és csendes víz nem okoz tulságos aggodalmat. Kivilágított ablakaiból nézik a polgárok és családjaik. Mert Buda veszélyeztetett helyei, hiven a felszólításhoz, ki vannak világítva, mintha csak egy általános nászhoz készülne a város, csolnakokon, fáklyák világánál hurcolják a holmikat nagyobb biztonságba.

Valami ünneplés komolyság van az egész éji jelenetben. Persze, hogy a tudósítói toll csak most látja immár oly ünneplésnek, mikor felkiálhat:

Tul vagyunk a veszélyen!

— Pozsonyból vett magántávirat szerint a közönség az osztrák államvállalás töltését a Duna szabad lefolyhatása, a város megmentése érdekében erőhatalommal szétbontotta. (A távirat nem levén tisztán fogalmazva, ezt csak

mint szövegéből kivett értelmet, fentartással adjuk). „Egyetértés.”

Az árvíz Budán.

Budán már is leírhatatlan az aggodalom: a ráczfőrd előtt a csatorna aknákból felhatolt a víz, nőtton no azon mérvben, a mint a Duna árad; a delutáni órákban 2—3 lábnyira állt; a kocsi a lánchidtól már csak az alaguton és Atilla-utczán át kerülhetnek a szarvaterre.

A vízvívrosi főtun mindenfelé látni a költözököket, a mint kocsiokon, talyigákon holmijaikat horják a magasabb városrészekbe; látni olyankat is, a kik Pestről a svábhegyre és zuglitzbe költözökönek.

A fazekas tégis csak a házakba tolt még a csatornák víze, de már a fazekas-térre a főt egész szelbelen terjed el a víz, d. után 5 órakor ezen a vízen már csak a kocsiok tudtak átkelni; a gyalogosok a köveken átszöktek jutnak a fazekas térre, mely megmögeltős szárazon áll. A kapuczius templomnál oly nagy a víz, hogy a kocsiok 5 órakor nem mertek neki menni; 7 órakor a rendörök már a fazekas-térre se bocsátották a kocsiokat; egész a bomba-térig terjed az ártér. Minden melküzetába 6—8 méterig toltul fel a víz a vár felé.

A két nyul-laktanyától Ujlakig a főt száraz, de a Duna felőli ház-soron sok udvar el van árasztva; az „jrgalmasok”-nál a víz a Dunától felhatolt már a főtig; a császár-malomnál szelbelen. A Margitsziget és Ujlak közti Dunarész 4 és 6 óra közt tsztult; de a hidnál a torlaszok nem változtak. Szebenben a Ney-féle főtgyárral a főt felső oldalán a víz már behatolt egy ház udvarába; délelőtti 11 óra óta áll már ott egy ladik, a lakók ezen ilve várják a vizet. A császár-malom udvara tele van vízzel, mely már is oly mély, hogy ladikkal járni rajta.

De még ez mind nem árvíz, hanem csak ennek előzménye; mindéig csak a „közlekedő csövek” elemelte működik; a főtun oly megasan áll a víz, mint a Dunán; — kettejük közt a csatornák képezik a kapcsot, ezeken keresztül gyakorol a Duna nyomást a fötra; de már is összehasonlításokat tesz a lakosság, s agdóva méregeti, hogy a főtú víz mennyire áll azon elemek tábláitól, melyek a régbi házakon az 1838 iki árvíz magasságát jelzik.

A vízfogón állnak mentőtorlsulati tag Jerovics Kornél, Piszteri és Mayer György, 40 embert mentettek meg.

Az árvíz Ujlakon.

Szomorun állnak a dolgok Ujlakon; itt a víz egyenesen a Dunából toltul fel; a főtúrol a Margitszigetig siná tükört képez a víz; itt nincs gát, nincs rakpart; a főt-ut alsó hárszón a Duna hullámái mossák; egész a főt-térig csendes hóvizet látunk; de már a főtóren tul a Duna hullámai a szokott partvonalon túl 100—200 lépésnyi szélességben hömpölyögnek tova; a főtúol a házak és udvarabok szigetek gyanánt állnak ki, melyekről a lakók ladikon horják ki kevés holmijaikat; csak a János-hegy felől utczakon lehetséges a közlekedés. Itt hullámozik a költözökös, menekülő nép; itt ott látni egy-egy rendört is, sőt a főtóren, a túzóltok tanyáján hirdetményt is látni, melyen az agdóó közönség azt olvashatja meg, hogy — a vadászati jog bérbe adatik.

Este 1/6 órakor átjött Thais Elek fokapitány, ki alkalmasint nagyobb mérvű intézkedéseket teend.

A Spitzer féie főtgyár táján ott, hol Ó-Buda és Ujlak érintkeznek, akkora a víz, hogy egy üres szekert, mely kiszárolás végett a főtura akart jutni, két ló is alig bírta huzni; jeit egy roppant nagy udvar a végső pusztulás jelét mutatja; semmi sem látszik ki belőle, a ház az ablakokig áll a vízen.

Ó-Budára már semmiféle kerülő uton se juthatni, oda már csak lad-kök visznek. A víz minden házánál az ablakokig ér, sok helyütt be is hatol a szobákba.

A nép menekül.

Ercsiben 12 óra 25 perczkor a jég ismét megállott. A donyban szintén; Vác zott árvíz van.

— Kossuth Lajos Deák Ferenc elhunytá alkalmából levelet intézett a függetlenségi párt néhány tagjához. Kossuth e legujabb nyilatkozata az ország pénzügyi s általános politikai helyzetéről kimerítőleg szól s az „Egyetértés”-ben fog közzététetni.

A közönségi köröböl.

A „szabolcsi lapok” febr. 20-ik számának levlészekrény rovatában foglaltakra követezőkben azon elfoavlásonat: Ugy látzik, hogy a szegyet fejőn ütöttem, s miután váratlanul zavarhatott meg a társadalmi bajok ostromozója, ezikkirhatám betegségében, duhbe jün és nyilatkozatom „irály”-támadja meg. Ercs azonban azon meggyőzőtésem van, hogy nincsen szándékom az ő irályt elhajlítani, még kevésbé utánozni, én meg akartam magamat érteni és nyilatkozatomban tiszta magyarsággal kívántam ki-mondani mindazt, a mit elmondtam, úgy hiszem, hogy ezen szándékomban célt is értem.

Külömben is a nagyérd. közönség fog a felett itélni, mi nemesebb foglalkozás az igazságot szolgálóatni-e? és így a mindent rágalmozó és „stilussal” bíró egynekét dühögősökben friss vízzel megkeresztelni, avagy bolni tud ós egynek sugallatára azoknak val eszközléni szolgálói, a becsületesség sáral való dobálásával?

Ne sutor ulona a kaptánál!
A nyír. izr. hitközség egy tagja.

Szerkesztői posta.

Némónak — u. p. Karász. A tehetség nem hiányzanék, de az az átkozott pongyolaság! Pongyolában csak a nők szépek és szeretetre méltók.

Értekezésesek. Egyes eszmék jök és a kor szivonálán állanak, de sok lébba vannak felszervezve. Nem szeretjük a sok levest. Több hely! bel!

Az arany idők boldog napok? szerzőjének — a Tiszahát. Van még abban a kalambusban több is! Vagy tán az a „leavirág szem” büvölt el annyira, hogy „hegedűtől függesztett füzérs”? Cs. J. urna k. Még eddig „néma esond ül a komor tetőkön...”

Samu bátyónak A—n. Kívánata szerint elküldtem, remélem, azra kapta. A kérdéses könyvet várom Ny—ra!

Felölő szerkesztő: ANGYAL GYULA.
Főmunkatárs: Vitéz Mihály.

Üzleti értesítés.

A nyiregházi terménycarnoknál de cz. hó 18-á bejegyzett terményárak.

	Piaczi ár.	Kereskedési ár.
Rozs 100 kilogram	6.45—6.15	6.00—6.65
Buza	7.35—7.25	8.10—8.50
Árpa	5.00—5.10	5.10—5.25
Zab	6.40—6.50	
Tengeri	4.00—4.05	4.10—4.15
Köles	3.80—4.00	
Bab, tiszta feher	0.00—0.00	
Büköny	0.00—0.00	6.50—6.60
Káposztarepce	0.00—0.00	
Lenmag	0.00—0.00	
Komorka	0.00—0.00	
Kendermag	0.00—0.00	
Mak	0.00—0.00	
Napraforgó olaj 100 kg	00—00	38.00—40.00
Szecs	—25	24

Hirdetés.

Alóhírt értesitem a t. cz. gazdalközönséget, hgy saját gulyám mellé, mintegy 1000 hold legellőn felvállalok még 200 drb szarvasmarhát; egy darab ténen vagy tíntől fizették 4 frt., — rugott borju 3 számítottán egy párba. — Kihajtás ideje folyó évi márczius hó 15-ik napja.
Kelt Nagy-Halász, 1876. febr. 6.

Kállay András.

Hirdetések
felvételére a legutányosabb árak mellett ajánlkozik
A „SZABOLCS”
kiadóhivatala.

*) E czim alatt megjelent közleményekért csak a sajtóhatóság irányában vállal felelősséget a Szerk.